

Bruxelles, 2. listopada 2023.
(OR. en)

13585/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0334(NLE)

JAI 1234
FRONT 290
VISA 192
SIRIS 87

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	29. rujna 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 550 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Kneževine Lihtenštajna o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 550 final.

Priloženo: COM(2023) 550 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.9.2023.
COM(2023) 550 final

2023/0334 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Kneževine
Lihtenštajna o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području
upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje
granicama**

OBRAZLOŽENJE

Komisija je u lipnju 2018. iznijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i viza [(COM(2018) 473)].

Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike za razdoblje 2021.–2027. (dalje u tekstu („Uredba o BMVI-ju”)) donesena je 7. srpnja 2021.

Cilj je Uredbe o Instrumentu za upravljanje granicama i vize kroz financijsku pomoć izraziti solidarnost s onim državama (članicama) koje primjenjuju odredbe schengenske pravne stečevine o vanjskim granicama. Ona predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine u kojem sudjeluju zemlje koje su se pridružile provedbi, primjeni i daljnjem razvoju schengenske pravne stečevine („zemlje pridružene Schengenu” ili „pridružene zemlje”).

Kneževina Lihtenštajn je 18. kolovoza 2021. obavijestila o svojoj odluci da prihvati sadržaj Uredbe o BMVI-ju i provede je u svojem unutarnjem pravnom poretku. Komisija predstavlja ovaj Prijedlog prije primitka obavijesti Kneževine Lihtenštajna o ispunjenju njegovih ustavnih zahtjeva kako bi se izbjeglo skraćivanje vremena stvarne primjene Uredbe o BMVI-ju u Kneževini Lihtenštajnu. U skladu s uvodnom izjavom 75. Uredbe o BMVI-ju, sklapanje takvog aranžmana trebalo bi se provesti nakon što dotična zemlja u pisanom obliku priopći da je ispunila sve svoje unutarnje zahtjeve.

Člankom 7. stavkom 6. Uredbe o BMVI-ju predviđa se da bi se trebali izraditi aranžmani radi utvrđivanja prirode i načina sudjelovanja u Instrumentu zemalja pridruženih provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u skladu s relevantnim odredbama odgovarajućih sporazuma o pridruživanju. Ti aranžmani imaju oblik sporazuma koje Unija sklapa sa zemljama pridruženima Schengenu u skladu s člankom 216. UFEU-a.

U sporazumima bi se trebao definirati i financijski doprinos tih zemalja proračunu Unije za BMVI. Financijski doprinosi trebali bi se izračunavati u skladu s bruto domaćim proizvodom svake pridružene zemlje kao postotak bruto domaćeg proizvoda svih država sudionica.

Na temelju sporazumâ o pridruživanju Schengenu pridružene zemlje moraju u potpunosti prihvatiti mjere Unije, uključujući Uredbu o BMVI-ju, koje se temelje na schengenskoj pravnoj stečevini ili predstavljaju njezin daljnji razvoj.

Proračun Unije dodijeljen BMVI-ju trebao bi se izvršavati u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 (dalje u tekstu „Financijska uredba”). Zemlje pridružene Schengenu moraju poduzeti i potrebne mjere kako bi osigurale usklađenost s odredbama UFEU-a i pravom Unije koje se temelji na UFEU-u, a koje su relevantne za financijsko upravljanje i kontrolu.

Sporazumima se uvode i posebni mehanizmi za brzu prilagodbu sporazumâ u slučaju promjena u ključnom zakonodavstvu Unije relevantnom za provedbu, uključujući Financijsku uredbu.

Kad je riječ o proračunskim i financijskim kontrolama, države članice podliježu horizontalnim obvezama (npr. nadležnost Revizorskog suda i Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF), EPPO-a i Komisije) koje proizlaze izravno iz Ugovora ili iz sekundarnog zakonodavstva Unije. Te se obveze *ipso facto* primjenjuju na države članice i stoga nisu navedene u Uredbi o BMVI-ju. Stoga je te obveze potrebno proširiti na pridružene zemlje sporazumom na koji se ovaj Prijedlog odnosi.

Sporazumi sadržavaju i odredbu o europskom sustavu za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS). To je potrebno s obzirom na članak 86. Uredbe (EU)

2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226, u kojem se navodi da će se svi preostali prihodi koje ETIAS ostvari nakon pokrivanja troškova njegova rada i održavanja dodijeliti proračunu Unije. Kako bi se članak 86. Uredbe (EU) 2018/1240 na pravedan način primjenjivao na sve države sudionice na koje se ta uredba odnosi, doprinos pridruženih zemalja tematskom instrumentu BMVI-ja trebalo bi razmjerno smanjiti ako i kada se preostali prihodi dodijele proračunu Unije.

Unija bi trebala sklopiti sporazume sa svakom od četiri zemlje pridružene Schengenu. Ovaj se Prijedlog odnosi na sporazum s Kneževinom Lihtenštajnom.

Tekst Sporazuma sličan je onima za druge zemlje pridružene Schengenu, uz neke iznimke, uglavnom povezane s načinom upravljanja.

U skladu s pregovaračkim mandatom Lihtenštajn neće imati program s obzirom na svoju specifičnu situaciju (nema vanjskih granica, opterećenje zbog usklađivanja s regulatornim okvirom podijeljenog upravljanja, odnosno Uredbom o zajedničkim odredbama¹, koje nije razmjerno početnim dodijeljenim sredstvima u iznosu od 8 milijuna EUR za razdoblje 2021.–2027.). Umjesto toga Lihtenštajn će dobiti dodijeljena sredstva u okviru izravnog upravljanja. Sporazumom se stoga predviđa da Lihtenštajn primjenjuje cijelu glavu VIII. Financijske uredbe – Bespovratna sredstva. Za razliku od ostalih zemalja pridruženih Schengenu, nema potrebe za prilagodbom mehanizma preispitivanja u sredini programskog razdoblja u temeljnom aktu ako ne postoje okolnosti utvrđene u članku 28. BMVI-ja koje bi Lihtenštajnu omogućile ostvarivanje koristi. Sporazumom se utvrđuje kako će sredstva postati dostupna Lihtenštajnu (putem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, godišnje razmjene s Komisijom o potrebama).

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Svrha je ovog Prijedloga sklapanje sporazuma između Unije i Kneževine Lihtenštajna o doprinosu te zemlje Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granica i vizne politike za razdoblje 2021.–2027. te o dodatnim pravilima nužnima za to sudjelovanje. Odnosi se na treću generaciju te vrste aranžmana.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Nije primjenjivo.

• Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Nije primjenjivo.

¹ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj Prijedlog za sklapanje sporazuma temelji se na članku 77. stavku 2., članku 218. stavku 6. točki (a) i članku 218. stavku 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i kako je navedeno u članku 7. stavku 6. Uredbe (EU) 2021/1148, Prijedlog je u isključivoj nadležnosti Unije te se stoga načelo supsidijarnosti ne primjenjuje.

- **Proporcionalnost**

Ovaj je Prijedlog potreban za provedbu zahtjeva iz članka 7. stavka 6. Uredbe (EU) br. 2021/1148 prema kojem se sa zemljama pridruženima provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine sklapaju aranžmani kako bi se utvrdila priroda i načini sudjelovanja u Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granicama i viza, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama.

- **Odabir instrumenta**

Nije primjenjivo.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije primjenjivo.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Nije primjenjivo jer je Prijedlog povezan s upravljanjem programom i usmjeren na sklapanje međunarodnog sporazuma o kojem se pregovaralo na temelju pregovaračkih smjernica koje je donijelo Vijeće. Kneževina Lihtenštajn će slijediti pravila utvrđena u Uredbi o uspostavi Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike te primjenjive članke Financijske uredbe slično kao države članice EU-a.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

U članku 10. nacrtu sporazuma i Prilogu opisuju se odredbe koje su povezane s godišnjim financijskim doprinosima pridružene zemlje proračunu Fonda za integrirano upravljanje granicama.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Svi zahtjevi praćenja, izvješćivanja, uspješnosti i evaluacije utvrđeni u Uredbi (EU) 2021/1148 primjenjivat će se na Kneževinu Lihtenštajn.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Nije potrebno.

S obzirom na navedeno, Komisija predlaže da Vijeće, nakon što dobije suglasnost Europskog parlamenta, odobri Sporazum s Kneževinom Lihtenštajnom o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama za razdoblje od 2021. do 2027.:

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Kneževine
Lihtenštajna o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području
upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje
granicama**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) i člankom 218. stavkom 7.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta²,

budući da:

- (1) Vijeće je 21. veljače 2022. ovlastilo Komisiju za otvaranje pregovora³ s Islandom, Kraljevinom Norveškom, Švicarskom Konfederacijom i Kneževinom Lihtenštajnom o aranžmanima o financijskim doprinosima pridruženih zemalja i dodatnim pravilima potrebnima za njihovo sudjelovanje, uključujući odredbe kojima se osigurava zaštita financijskih interesa Unije i nadležnost Revizorskog suda za provođenje revizija, koji se sklapaju na temelju Uredbe (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Pregovori s Kneževinom Lihtenštajnom uspješno su zaključeni parafiranjem Sporazuma 16. lipnja 2023.
- (2) U skladu s Odlukom Vijeća [XXX] od [...] ⁵, Sporazum između Europske unije i Kneževine Lihtenštajna o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području vanjskih granica i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, potpisan je [...], podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (3) Primjereno je da, u skladu s člankom 218. stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Vijeće ovlasti Komisiju da odobri izmjene Sporazuma koje su potrebne za prilagodbu upućivanja na Financijsku uredbu kad god se ta uredba ažurira.
- (4) Uredba (EU) 2021/1148 predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, a Danska je, u skladu s člankom 4. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, odlučila tu

² SL C , , str. .

³ Odluka Vijeća (EU) 2022/442 od 21. veljače 2022. o odobravanju otvaranja pregovora s Islandom, Kraljevinom Norveškom, Švicarskom Konfederacijom i Kneževinom Lihtenštajnom s ciljem sklapanja sporazuma između Europske unije i tih zemalja o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike kao dio Fonda za integrirano upravljanje granicama (SL L 90, 18.3.2022., str. 116.).

⁴ Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi kao dio Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 251, 15.7.2021., str. 48.).

⁵ SL L , , str. .

uredbu provesti u svojem nacionalnom pravu. U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

- (5) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ⁶. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (6) Sporazum bi trebalo odobriti u ime Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se, u ime Unije, Sporazum između Europske unije i Kneževine Lihtenštajna o dodatnim pravilima za Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama za razdoblje od 2021. do 2027.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Komisija u ime Europske unije dostavlja obavijest predviđenu u članku 13. stavku 1. Sporazuma kako bi se izrazila suglasnost Europske unije da bude obvezana Sporazumom.

Članak 3.

Komisiju se ovlašćuje da u ime Unije odobri svaku izmjenu članka 2. stavka 1. drugog podstavka točke (a) Sporazuma kako bi se uzele u obzir sve izmjene, stavljanje izvan snage, zamjena ili preinaka Financijske uredbe u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (b) Sporazuma.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁶ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).